

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 3232

Warszawa, 17 kwietnia 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jarosława Krajewskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Witold Czarnecki; (-) Zbigniew Dolata; (-) Barbara Dziuk; (-) Leszek Galemba; (-) Michał Jach; (-) Fryderyk Kapinos; (-) Jarosław Krajewski; (-) Leonard Krasulski; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Ewa Malik; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Anna Paluch; (-) Teresa Pamuła; (-) Elżbieta Płonka; (-) Agnieszka Soin; (-) Marek Suski; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Jan Warzecha; (-) Tomasz Zieliński.

U S T A W A

z dnia r.

o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726 i 1855) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 112 dodaje się art. 112a w brzmieniu:

„Art. 112a. Niezależnie od przepisów obowiązujących w miejscu popełnienia czynu zabronionego, ustawę karną polską stosuje się do obywatela polskiego oraz cudzoziemca w razie popełnienia przestępstwa przy użyciu systemu informatycznego, systemu teleinformatycznego lub sieci teleinformatycznej, jeżeli czyn ten na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wywołał lub mógł wywołać skutek naruszający interes państwa w zakresie ochrony niepodległości, integralności terytorialnej, bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego, obronności, polityki zagranicznej, pozycji międzynarodowej lub potencjału naukowego lub gospodarczego.”;

2) w art. 115 po § 23 dodaje się § 23a w brzmieniu:

„§ 23a. Akt agresji oznacza:

- 1) użycie, wydanie polecenia użycia lub przyzwolenie na użycie sił zbrojnych, uzbrojonych grup, jednostek nieregularnych lub najemników:
 - a) w sposób niezgodny z Kartą Narodów Zjednoczonych lub decyzją konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej, lub
 - b) przeciwko suwerenności, terytorialnej integralności, niepodległości lub istotnym interesom gospodarczym innego państwa;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, ustawę z dnia 6 lipca 2001 r. o przetwarzaniu informacji kryminalnych, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego, ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, ustawę z dnia 11 marca 2022 o obronie Ojczyzny oraz ustawę z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

2) dopuszczenie do użycia terytorium, udostępnionego innemu państwu lub uzbrojonym grupom, jednostkom nieregularnym lub najemnikom do dokonania przez to państwo aktu agresji przeciwko państwu trzeciemu.”;

3) art. 130 i art. 131 otrzymują brzmienie:

„Art. 130. § 1. Kto bierze udział w działalności obcego wywiadu przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 pozbawienia wolności.

§ 2. Kto, biorąc udział w obcym wywiadzie udziela temu wywiadowi wiadomości, której przekazanie może wyrządzić szkodę Rzeczypospolitej Polskiej,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 8 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega funkcjonariusz publiczny oraz osoba pełniąca dyspozycyjnie terytorialną służbę wojskową, dopuszczający się czynu, o którym mowa w § 1.

§ 4. Kto, biorąc udział w działalności obcego wywiadu, prowadzi dezinformację, polegającą na rozpowszechnianiu nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji, mając na celu wywołanie poważnych zakłóceń w ustroju lub gospodarce Rzeczypospolitej Polskiej, innego państwa lub organizacji międzynarodowej lub skłonienie organu władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa albo organu organizacji międzynarodowej do podjęcia lub zaniechania przez nie określonych czynności,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 8.

§ 5. Kto, biorąc udział w działalności obcego wywiadu, dokonuje sabotażu, dywersji lub prowadzi działania o charakterze terrorystycznym,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 10 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 6. Kto bierze udział w działalności obcego wywiadu, w sposób inny niż określony w § 1, prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez zgody właściwego organu,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 7. Kto wiadomość, której ujawnienie lub wykorzystanie może wyrządzić szkodę Rzeczypospolitej Polskiej, przekazuje osobie lub innemu podmiotowi, co do którego na

podstawie towarzyszących okoliczności powinien i może przypuszczać, że bierze on udział w działalności obcego wywiadu,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 8. Kto zgłasza gotowość działania na rzecz obcego wywiadu przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej albo w celu udzielenia obcemu wywiadowi wiadomości, których przekazanie może wyrządzić szkodę Rzeczypospolitej Polskiej, gromadzi je lub przechowuje lub wchodzi do systemu informatycznego w celu ich uzyskania,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 9. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w § 1–3,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 10. Kto działalność obcego wywiadu, o której mowa w § 1, organizuje lub nią kieruje,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 10 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 11. Skazując za przestępstwo określone w § 1–5 oraz w § 7-10 sąd orzeka pozbawienie praw publicznych.

Art. 131. § 1. Nie podlega karze za usiłowanie przestępstwa określonego w art. 127 § 1, art. 128 § 1 lub w art. 130 § 1–9, kto dobrowolnie poniechał dalszej działalności i ujawnił wobec organu powołanego do ścigania przestępstw wszystkie istotne okoliczności popełnionego czynu; przepis art. 17 § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Nie podlega karze za przestępstwo określone w art. 128 § 2, art. 129 lub w art. 130 § 6-9, kto dobrowolnie poniechał dalszej działalności i podjął istotne starania zmierzające do zapobieżenia popełnieniu zamierzonego czynu zabronionego oraz ujawnił wobec organu powołanego do ścigania przestępstw wszystkie istotne okoliczności popełnionego czynu.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 1626 i 2476 oraz z 2023 r. poz. 347) w art. 10 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie ustawy nie przysługuje funkcjonariuszowi, który został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za

przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 130 lub art. 258 Kodeksu karnego lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, które zostało popełnione przed zwolnieniem ze służby.

2. Skazanie emeryta albo rencisty prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 130 lub art. 258 Kodeksu karnego lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione przed zwolnieniem ze służby, powoduje utratę prawa do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie ustawy.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o przetwarzaniu informacji kryminalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2448) w art. 19 po pkt 2b dodaje się pkt 2c w brzmieniu:

„2c) Agencja Wywiadu;”.

Art. 4. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2022 r. poz. 557, 1488 i 2185 oraz z 2023 r. poz. 240 i 347) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, w celu realizacji zadań Agencji mogą podejmować współdziałanie z właściwymi organami i służbami innych państw oraz z organizacjami międzynarodowymi.”;

2) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. Szef ABW może wydać zgodę na udział w działalności obcego wywiadu prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez organ lub służbę innego państwa, o ile nie naruszy to interesu Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie określonym w art. 112a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.”;

3) w art. 22a uchyla się ust. 9;

4) w art. 22b po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Szef ABW może odstąpić od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, także w przypadku sprawcy przestępstwa, o którym mowa w art. 130 § 6 Kodeksu karnego, gdy wywiad państwa sojuszniczego, w którego działalności brał on udział, ujawni okoliczności popełnionego czynu lub prowadzonej działalności, zobowiązując się do dalszego jej prowadzenia w ramach tajnej współpracy z ABW lub do bieżącego informowania o zakresie prowadzonych przez ten wywiad czynności, uzyskując zgodę następczą, na zasadach określonych w art. 8a.”;

5) w art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W sprawach o przestępstwa, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz wykrycia sprawców i uzyskania dowodów mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawni nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przypadkowi albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.”;

6) w art. 32a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania zdarzeń o charakterze terrorystycznym lub uprawdopodobniających popełnienie przestępstwa szpiegostwa, dotyczących istotnych z punktu widzenia ciągłości funkcjonowania państwa systemów teleinformatycznych organów administracji publicznej lub sieci teleinformatycznych objętych jednolitym wykazem obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, a także systemów teleinformatycznych właścicieli, posiadaczy samoistnych i zależnych obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej, o których mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, lub danych przetwarzanych w tych systemach oraz rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw o charakterze terrorystycznym lub przestępstwa szpiegostwa w tym obszarze oraz ścigania ich sprawców, ABW może przeprowadzać ocenę bezpieczeństwa tych systemów teleinformatycznych, zwaną dalej „oceną bezpieczeństwa”.”;

7) w art. 32aa ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania zdarzeń o charakterze terrorystycznym lub uprawdopodobniających popełnienie przestępstwa szpiegostwa, dotyczących istotnych z punktu widzenia ciągłości funkcjonowania państwa systemów teleinformatycznych organów administracji publicznej lub sieci teleinformatycznych

objętych jednolitym wykazem obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, a także systemów teleinformatycznych właścicieli, posiadaczy samoistnych i posiadaczy zależnych obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej, o których mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, lub danych przetwarzanych w tych systemach oraz rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw o charakterze terrorystycznym lub przestępstwa szpiegostwa w tym obszarze oraz ścigania ich sprawców, ABW wdraża w tych podmiotach system wczesnego ostrzegania o zagrożeniach występujących w sieci Internet, zwany dalej „systemem ostrzegania”, prowadzi go i koordynuje jego funkcjonowanie.”;

8) w art. 32b ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku powzięcia informacji o wystąpieniu zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub uprawdopodobniającego popełnienie przestępstwa szpiegostwa, dotyczącego systemów lub danych, o których mowa w art. 32a ust. 1, Szef ABW może żądać od podmiotów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2a, przedstawienia informacji o budowie, funkcjonowaniu oraz zasadach eksploatacji posiadanych systemów teleinformatycznych, w tym informacji obejmujących hasła komputerowe, kody dostępu i inne dane umożliwiające dostęp do systemu oraz ich używanie, w celu zapobiegania, reagowania na zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub uprawdopodobniające popełnienie przestępstwa szpiegostwa, dotyczące systemów lub danych, o których mowa w art. 32a ust. 1, a także rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw o charakterze terrorystycznym oraz przestępstwa szpiegostwa w tym obszarze oraz ścigania ich sprawców.

2. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie informacji niejawnych i mogą być udostępniane jedynie funkcjonariuszom ABW prowadzącym w danym postępowaniu czynności operacyjno-rozpoznawcze i dochodzeniowo-śledcze, a także ich przełożonym, uprawnionym do sprawowania nadzoru nad tymi czynnościami.”;

9) w art. 32c:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu zapobiegania, przeciwdziałania i wykrywania przestępstw o charakterze terrorystycznym lub przestępstwa szpiegostwa oraz ścigania ich sprawców sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, w drodze postanowienia, może zarządzić zablokowanie przez

usługodawcę świadczącego usługi drogą elektroniczną dostępności w systemie teleinformatycznym określonych danych informatycznych mających związek ze zdarzeniem o charakterze terrorystycznym lub uprawdopodobniającym popełnienie przestępstwa szpiegostwa lub określonych usług teleinformatycznych służących lub wykorzystywanych do spowodowania zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub uprawdopodobniającego popełnienie przestępstwa szpiegostwa, zwane dalej „blokadą dostępności.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadkach niecierpiących zwłoki, w celu zapobieżenia zdarzeniu o charakterze terrorystycznym lub uprawdopodobniającemu popełnienie przestępstwa szpiegostwa, Szef ABW, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może zarządzić blokadę dostępności, zwracając się jednocześnie do sądu, o którym mowa w ust. 3, z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie.”,

c) w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) opis zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub uprawdopodobniającego popełnienie przestępstwa szpiegostwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;”;

10) w art. 42 uchyla się ust. 2;

11) w art. 77:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobę przyjmowaną do służby w ABW albo AW i posiadającą stopień wojskowy, policyjny, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej lub Służby Więziennej można mianować na odpowiedni stopień we właściwej Agencji.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przy przyjmowaniu do służby osoby posiadającej stopień wojskowy podporucznika, stopień podkomisarza Policji, stopień podporucznika Służby Kontrwywiadu Wojskowego, stopień podporucznika Służby Wywiadu Wojskowego, stopień podporucznika Straży Granicznej, stopień podporucznika Biura Ochrony Rządu, stopień podporucznika Służby Ochrony Państwa, stopień młodszego kapitana Państwowej Straży Pożarnej, stopień podkomisarza Służby

Celno-Skarbowej lub stopień podporucznika Służby Więziennej, mianuje się na stopień podporucznika właściwej Agencji.”;

12) po art. 86 dodaje się art. 86a w brzmieniu:

„Art. 86a. Funkcjonariusz nosi umundurowanie określone w przepisach wydanych na podstawie art. 87 ust. 1, w tym umundurowanie typu wojskowego.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1900 oraz z 2023 r. poz. 240 i 347) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 29 uchyla się ust. 3;

2) w art. 89:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uposażenie składa się z uposażenia zasadniczego i premii oraz z dodatku specjalnego i dodatku stołecznego, w przypadku ich przyznania.”,

b) po ust. 4j dodaje się ust. 4k-4m w brzmieniu:

„4k. Szefowi CBA, zastępcy Szefa CBA oraz funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w jednostce organizacyjnej CBA znajdującej się na obszarze miasta stołecznego Warszawy, w rozumieniu ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1817), przysługuje dodatek stołeczny w wysokości 31,50% kwoty bazowej, o której mowa w ust. 5.

4l. Dodatek stołeczny, w drodze decyzji, przyznaje:

1) Prezes Rady Ministrów – Szefowi CBA;

2) Szef CBA - zastępcy Szefa CBA oraz funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w jednostce organizacyjnej CBA znajdującej się na obszarze miasta stołecznego Warszawy.

4m. Decyzja, o której mowa w ust. 4l, wygasa z dniem:

1) odwołania Szefa CBA lub zastępcy Szefa CBA z zajmowanego stanowiska;

2) w którym funkcjonariusz przestał pełnić służbę w jednostce organizacyjnej CBA znajdującej się na obszarze miasta stołecznego Warszawy.”;

3) po art. 89 dodaje się art. 89a w brzmieniu:

„Art. 89a. 1. Funkcjonariuszowi wykonującemu czynności:

1) operacyjno-rozpoznawcze,

2) dochodzeniowo-śledcze,

3) kontrolne

- poza obszarem województwa, na którym znajduje się jednostka organizacyjna CBA, w której pełni służbę, za każdy dzień wykonywania tych czynności przysługuje dodatek terenowy w wysokości 6% kwoty bazowej, o której mowa w art. 89 ust. 5.

2. Dodatek terenowy wypłaca się z dołu do dnia 10. każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, na podstawie wykazu dodatkowych należności sporządzanego przez kierownika właściwej jednostki organizacyjnej CBA i zatwierdzonego przez Szefa CBA.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 81) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szefowie SKW i SWW, każdy w zakresie swojej właściwości, w celu realizacji zadań podległych sobie służb mogą podejmować współpracę z właściwymi organami i służbami innych państw oraz z organizacjami międzynarodowymi.”;

2) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. Szef SKW może wydać zgodę na udział w działalności obcego wywiadu prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez organ lub służbę innego państwa, o ile nie naruszy to obronności Państwa, bezpieczeństwa i zdolności bojowej SZ RP, oraz innych jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej.”;

3) w art. 27a po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Szef SKW może odstąpić od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, także w przypadku sprawcy przestępstwa, o którym mowa w art. 130 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, gdy wywiad państwa sojuszniczego, w którego działalności brał on udział, ujawni okoliczności popełnionego czynu lub prowadzonej działalności, zobowiązując się do dalszego jej prowadzenia w ramach tajnej współpracy z SKW lub do bieżącego informowania o zakresie prowadzonych przez ten wywiad czynności, uzyskując zgodę następczą, na zasadach określonych w art. 9a.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W celu rozpoznawania, zapobiegania, zwalczania i wykrywania przestępstw o charakterze terrorystycznym lub przestępstwa szpiegostwa oraz ścigania ich sprawców Szef ABW może zarządzić wobec osoby niebędącej obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, w stosunku do której istnieje obawa co do możliwości prowadzenia przez nią działalności terrorystycznej lub popełnienia przestępstwa szpiegostwa, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, niejawnie prowadzenie czynności polegających na:”

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego, Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855 i 2582).”

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. O zachowaniu materiałów uzyskanych w wyniku czynności, o których mowa w ust. 1, które są istotne dla bezpieczeństwa państwa decyduje Prokurator Generalny na pisemny wniosek Szefa ABW. Przed wydaniem postanowienia Prokurator Generalny może zażądać materiałów uzasadniających wniosek, zgromadzonych podczas stosowania czynności, której ten wniosek dotyczy, celem zapoznania się z tymi materiałami.”

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Szef ABW zarządza zniszczenie materiałów uzyskanych w wyniku czynności, o których mowa w ust. 1, które nie są istotne dla bezpieczeństwa państwa lub nie stanowią informacji potwierdzających zaistnienie przestępstwa. Materiały podlegają komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu. O zniszczeniu materiałów Szef ABW powiadamia Prokuratora Generalnego.”

e) uchyla się ust. 9;

2) w art. 26 w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadku, o którym mowa w ust. 1, sąd, na wniosek prokuratora, może zastosować tymczasowe aresztowanie na okres nieprzekraczający 30 dni.”

Art. 8. W ustawie z dnia 11 marca 2022 o obronie Ojczyzny (Dz.U. z 2022 r. poz. 2305 oraz z 2023 r. poz. 347) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 616 dodaje się art. 616a w brzmieniu:

„Art. 616a. 1. Zakazuje się, bez zezwolenia, fotografowania, filmowania, lub utrwalania wizerunku przy pomocy innych narzędzi lub środków technicznych:

1) obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, jeżeli zostały oznaczone znakiem graficznym wyrażającym ten zakaz, zwanym dalej „znakiem zakazu fotografowania”;

2) osób oraz ruchomości znajdujących się w obiektach, o których mowa w pkt 1.

2. Zakazu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się, jeżeli czynności wymienione w tym przepisie są wykonywane w ramach ochrony obiektu szczególnie ważnego dla bezpieczeństwa lub obronności państwa.

3. Obiekty objęte zakazem, o którym mowa w ust. 1, oznacza się znakiem zakazu fotografowania w sposób i w miejscach zapewniających widoczność tych znaków dla osób postronnych. Oznaczenia obiektu dokonuje podmiot władający obiektem.

4. O oznaczeniu obiektu szczególnie ważnego dla bezpieczeństwa lub obronności państwa znakiem zakazu fotografowania decyduje organ, który wnioskuje o uznanie obiektu za szczególnie ważny dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, uwzględniając zagrożenia dla bezpieczeństwa obiektu oraz jego kategorię. Informację o oznaczeniu obiektu organ ten przekazuje niezwłocznie Ministrowi Obrony Narodowej oraz podmiotowi władającemu obiektem.

5. Zezwolenia na fotografowanie, filmowanie lub utrwalanie wizerunku przy pomocy innych narzędzi lub środków technicznych, obiektów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub osób oraz ruchomości znajdujących się w obiektach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, udziela Minister Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii organu, o którym mowa w ust. 4, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i obronności państwa.

6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wzór znaku zakazu fotografowania oraz sposób jego uwidocznienia, utrwalenia i rozmieszczenia w lub na obiektach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mając na uwadze zapewnienie jednoznaczności, widoczności i czytelności zakazu w lub na obiekcie.”;

2) po art. 683 dodaje się art. 683a w brzmieniu:

„Art. 683a. Kto, bez zezwolenia, fotografuje, filmuje, lub utrwała wizerunek przy pomocy innych narzędzi lub środków technicznych, obiektów, o których mowa w art. 616a,

oznaczonych znakiem zakazu fotografowania lub osób oraz ruchomości znajdujących się w tych obiektach, podlega karze aresztu albo grzywny.";

3) art. 684 otrzymuje brzmienie:

„Art. 684 Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 681-683a, następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.".

Art. 9. W ustawie z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600) w art. 1 uchyla się pkt 52.

Art. 10. 1. Przepisy art. 9 ust. 7-8 ustawy zmienianej w art. 7 stosuje do postępowania z materiałami zgromadzonymi podczas stosowania czynności, o których mowa w art. 9 ust. 1 tej ustawy, jeżeli czynności te zostały wszczęte po wejściu w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

1) art. 32a ust. 12-14, art. 32aa ust. 9, art. 32c ust. 14, art. 78 oraz art. 87 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4;

2) art. 9 ust. 10 ustawy zmienianej w art. 7

- zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych przepisów, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż 24 miesiące od wejścia w życie niniejszej ustawy i mogą być zmieniane w tym okresie.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3, art. 4 pkt 2 i 4, art. 6 pkt 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2023 r.

UZASADNIENIE

Głównym celem proponowanego projektu jest potrzeba dostosowania przepisów Kodeksu karnego („k.k.”) dotyczących przestępstwa szpiegostwa do stale zmieniającej się sytuacji geopolitycznej, postępu technologicznego, jak i ciągłych modyfikacji sposobu działania potencjalnych sprawców czynów zabronionych opisanych obecnie w art. 130 k.k. Nie bez znaczenia jest również aktualne wysokie zagrożenie nowymi otwartymi konfliktami zbrojnymi oraz agresywnymi działaniami niemilitarnymi, co nasila podejmowanie przez obcy wywiad i nie tylko, działań o charakterze szpiegowskim.

Należy wskazać, że obecnie w państwach Europy toczą się debaty dotyczące nowych przepisów w zakresie ścigania sprawców przestępstw o charakterze szpiegowskim. Jest to związane ze zmieniającą się sytuacją bezpieczeństwa w regionie, ale również wynika ze zmian, jakie zachodzą w sposobie działania obcych wywiadów przeciwko krajom Zachodu. Również instytucje RP odpowiedzialne za bezpieczeństwo Polski wskazują na potrzebę dostosowania przepisów do realiów i zagrożeń identyfikowanych obecnie.

Stosowanie w praktyce art. 130 k.k. napotykało wiele trudności dowodowych, co skutkowało uniewinnieniem sprawców czynów objętych tą normą. Projektowana nowelizacja, zwłaszcza w zakresie nieumyślnej postaci szpiegostwa oraz penalizacji przygotowania usprawni zwalczanie przestępstwa szpiegostwa co będzie miało pozytywny wpływ na bezpieczeństwo i interesy RP.

Najistotniejszą częścią projektowanych przepisów (art. 1 pkt 3 projektu) w zakresie nowej regulacji przestępstwa szpiegostwa (art. 130 k.k.) jest propozycja zaostrzenia karalności typu podstawowego przedmiotowego przestępstwa (§ 1, górna granica wymiaru kary: 30 lat pozbawienia wolności), dodanie postaci przestępstwa kwalifikowanych przedmiotowo i podmiotowo (§ 2 i 3, górna granica wymiaru kary: kara dożywotniego pozbawienia wolności) oraz objęcie karalnością formy stadialnej przygotowania (§ 9, górna granica wymiaru kary: kara 8 lat pozbawienia wolności), a także wprowadzenie nieumyślnej odmiany tego przestępstwa (§ 7, górna granica wymiaru kary: 5 lat pozbawienia wolności).

Podwyższenie wymiarów sankcji karnej jest uzasadnione tym, że w przypadku przestępstwa szpiegostwa, zagrożenie karą ma mieć głównie walor prewencyjny. Szpiedzy „zawodowi” najczęściej analizują zagrożenia karne w prawodawstwach poszczególnych państw podejmując decyzje o podjęciu ryzyka prowadzenia swojej działalności na terytorium tych państw. Dlatego uzasadnione jest ustanowienie zagrożeń karnych na bardzo wysokim

pułapie, gdyż przy takim założeniu prewencja generalna będzie oddziaływała skuteczniej niż w przypadku innego rodzaju przestępczości, gdzie często przestępcy nie biorą pod uwagę wysokości zagrożenia karnego.

Projekt dopuszcza również możliwość prowadzenia na terytorium RP przez służby sojusznicze działalności niewymierzonej w interesy Polski, za zgodą Szefa ABW albo Szefa SKW; temu celowi służą powiązane ze sobą przepisy art. 130 § 6 k.k. (art. 1 pkt 3 projektu) oraz dodawane: art. 8a oraz art. 22b ust. 2a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (art. 4 pkt 2 i 4 projektu) i art. 9a oraz art. 27a ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (art. 6 pkt 2 i 3 projektu), które umożliwiają, po spełnieniu określonych przesłanek w zakresie bezpieczeństwa, wydanie przez Szefa ABW albo Szefa SKW zgody na udział osoby w działalności obcego wywiadu prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez organ lub służbę innego państwa. Warunkiem koniecznym przy wydawaniu takiej zgody będzie uzyskanie przez Szefa właściwej służby informacji o celach i przebiegu prowadzonej działalności oraz brak szkodliwości tych działań dla interesów RP.

Nowe brzmienie art. 131 k.k. (art. 1 pkt 3 projektu) wprowadza zmiany wynikowe związane z dodaniem nowych typów przestępstw w art. 130 k.k. wyłączając, w ściśle określonych sytuacjach, karalność sprawców niektórych przestępstw o przewidywanej niższej szkodliwości.

W ramach celu budowy spójnego katalogu sankcji, a także działań prewencyjnych, projekt wprowadza również w art. 2 propozycję zmian w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Do katalogu przestępstw, których potwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu popełnienie przez funkcjonariusza albo emeryta lub rencistę policyjnego skutkuje utratą praw emerytalnych, dodano popełnienie przestępstwa szpiegostwa opisanego w art. 130 k.k.

W celu skuteczniejszego rozpoznawania, przeciwdziałania i zwalczania przestępstwa szpiegostwa projekt wprowadza również stosowne zmiany w ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (art. 4 pkt 6-9 projektu) oraz

w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (art. 7 pkt 1 projektu). Zmiany wprowadzone w przepisach obu tych ustaw polegają na rozszerzeniu zakresu stosowania wobec rozpoznawania, zapobiegania, zwalczania i wykrywania przestępstwa szpiegostwa niektórych dotychczasowych uprawnień ABW obejmujących szczególne środki zapobiegania i zwalczania przestępczości terrorystycznej (ocena bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych infrastruktury krytycznej, system wczesnego ostrzegania o zagrożeniach występujących w sieci Internet, dostęp do informacji o budowie, funkcjonowaniu oraz zasadach eksploatacji systemów teleinformatycznych, blokowanie przez usługodawcę świadczącego usługi drogą elektroniczną dostępności w systemie teleinformatycznym określonych danych informatycznych i ograniczone czasowo niejawne prowadzenie czynności polegających na pozyskiwaniu treści rozmów, obrazów, dźwięków, korespondencji, przesyłek i danych informatycznych). Przyjęcie projektowanego rozwiązania prawnego jest konieczne z uwagi na potrzebę minimalizacji oddziaływania niekorzystnych skutków w regulowanej materii powstałych w wyniku konfliktu zbrojnego na Ukrainie, w szczególności znacznie zwiększonej aktywności działań wywiadowczych skierowanych przeciwko Polsce ze strony służb Federacji Rosyjskiej i Białorusi.

Kolejnym działaniem legislacyjnym, które ma wspierać rozpoznawanie i przeciwdziałanie popełnieniu przestępstwa szpiegostwa, są zaproponowane w art. 8 projektu zmiany w ustawie z dnia 11 marca 2022 o obronie Ojczyzny (Dz.U. z 2022 r. poz. 2305 oraz z 2023 r. poz. 347). Zmiany te zakładają możliwość wprowadzenia (w dodawanym art. 616a) zakazu - bez zezwolenia - fotografowania, filmowania, lub utrwalania wizerunku przy pomocy innych narzędzi lub środków technicznych:

1) obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, jeżeli zostały oznaczone znakiem graficznym wyrażającym ten zakaz, zwanym dalej „znakiem zakazu fotografowania”;

2) osób oraz ruchomości znajdujących się w obiektach, o których mowa w pkt 1.

Obiekty objęte powyższym zakazem oznacza się znakiem zakazu fotografowania w sposób i w miejscach zapewniających widoczność tych znaków dla osób postronnych. Oznaczenia obiektu dokonuje podmiot władający obiektem. O oznaczeniu obiektu szczególnie ważnego dla bezpieczeństwa lub obronności państwa znakiem zakazu fotografowania zdecyduje organ, który wnioskował o uznanie obiektu za szczególnie ważny dla

bezpieczeństwa lub obronności państwa, uwzględniając zagrożenia dla bezpieczeństwa obiektu oraz jego kategorię.

Zezwolenia na fotografowanie, filmowanie lub utrwalanie wizerunku przy pomocy innych narzędzi lub środków technicznych, ww. obiektów lub osób oraz ruchomości znajdujących się w ww. obiektach, udzieli Minister Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii organu wnioskującego, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i obronności państwa. Minister Obrony Narodowej będzie także zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru znaku zakazu fotografowania oraz sposobu jego uwidocznienia, utrwalenia i rozmieszczenia w lub na ww. obiektach,

Nieprzestrzeganie zakazu, bez zezwolenia, fotografowania, filmowania lub utrwalania wizerunku przy pomocy innych narzędzi lub środków technicznych, ww. obiektów, oznaczonych znakiem zakazu fotografowania lub osób oraz ruchomości znajdujących się w tych obiektach, będzie podlegało karze aresztu albo grzywny w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

Oprócz wymienionych powyżej zmian istotnych dla osiągnięcia podstawowego celu projektu proponuje się wprowadzenie w ustawach pragmatycznych służb specjalnych kilku zmian mających na celu usunięcie stwierdzonych luk prawnych albo doprecyzowanie przepisów:

- 1) w art. 8 ust. 1 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (art. 4 pkt 1 projektu) oraz art. 9 ust. 1 ustawy o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (art. 6 pkt 1 projektu): rozszerzenie zakresu podmiotowego możliwego współdziałania ABW oraz AW w sferze międzynarodowej o organizacje międzynarodowe (analogicznie do art. 2 ust. 2 ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym), co umożliwi podejmowanie, za zgodą organów nadzorujących, współpracy z organizacjami międzynarodowymi stosownie do zakresu właściwości tych służb;
- 2) uchylenie przepisów art. 22a ust. 9 i art. 42 ust. 2 w ustawie o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (art. 4 pkt 3 i pkt 10 projektu) oraz art. 29 ust. 3 ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (art. 5 projektu) stanowiących upoważnienia dla Prezesa Rady Ministrów do wydania zarządzeń mających określić zasady współdziałania służb oraz szczegółowy rozdział kompetencji między nimi - w dotychczasowej praktyce działania służb

specjalnych (co zostało potwierdzone opiniami uzyskanymi od ABW i CBA) potrzeba realizacji tych upoważnień nie znalazła potwierdzenia z uwagi na zadowalający stopień precyzji obowiązujących przepisów regulujących właściwość służb, wystarczający do osiągnięcia wymaganego stopnia współdziałania; w związku z tym zasadne jest uchylenie obligatoryjnych upoważnień ustawowych, które nie powinny uszczegóławiać materii ustawowej. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że Prezes Rady Ministrów zachowuje przewidziane w art. 13 ust. 1 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu uprawnienie wydawania m.in. szefom służb specjalnych wiążących wytycznych w celu koordynacji działań w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa i obronności państwa;

- 3) w art. 29 ust. 1 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (art. 4 pkt 5 projektu): rozszerzenie dopuszczalnego zakresu czynności zakupu kontrolowanego o możliwość dokonywania zbycia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przypadkowi albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione – proponowana zmiana ujednotolica zakres dopuszczalnych czynności analogicznie do zakresu czynności innych służb, co powinno zwiększyć efektywność prowadzenia tej formy czynności operacyjno-rozpoznawczych;
- 4) w art. 77 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (art. 4 pkt 11 projektu): dodanie możliwości uznania równorzędności stopni służbowych SKW, SWW oraz Służby Celno-Skarbowej z odpowiednimi stopniami w ABW albo AW – luka prawna w obowiązujących przepisach skutkująca brakiem tej możliwości utrudniała niezakłócone przenoszenie do ABW lub AW funkcjonariuszy z SKW, SWW albo Służby Celno-Skarbowej;
- 5) dodanie w ustawie o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (art. 4 pkt 12 projektu) przepisu art. 86a precyzującego na poziomie ustawy wymóg noszenia umundurowania przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu. Należy zauważyć, iż analogiczne do zaproponowanego w przedmiotowej nowelizacji ustawy rozwiązanie zostało zastosowane w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061 i 1115). Natomiast w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie umundurowania funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. z

2019 r. poz. 500 i 1361) przewidziano, że funkcjonariusze Straży Granicznej noszą umundurowanie typu wojskowego, według wzorów i w sposób określony dla poszczególnych rodzajów Sił Zbrojnych w przepisach ubiorczych żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem zmian wynikających z ww. rozporządzenia. Ponadto warto podkreślić, że Ministerstwo Obrony Narodowej zauważyło, iż możliwość używania przez funkcjonariuszy umundurowania żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej powinna zostać poprzedzona zmianą przepisów powszechnie obowiązujących, tj. ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu. Ministerstwo stwierdziło, iż w tym akcie rangi ustawowej przewidziana byłaby możliwość noszenia umundurowania typu wojskowego przez funkcjonariuszy, a w następstwie zmiany tej ustawy możliwa byłaby zmiana odpowiednich rozporządzeń Prezesa Rady Ministrów w sprawie umundurowania funkcjonariuszy obu Agencji. Nowelizacje aktów wykonawczych przewidywałyby określenie cech mundurów, które w sposób widoczny odróżniałyby te mundury od mundurów noszonych przez żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez zastosowanie odmiennych znaków rozpoznawczych, orłów, otoków i wyróżników;

- 6) wprowadzenie nowych dodatków do uposażenia dla funkcjonariuszy CBA (art. 5 pkt 2 i 3 projektu), tj. dodatku stołecznego oraz dodatku terenowego, wzorowanych na analogicznych dodatkach przysługujących funkcjonariuszom służb podległych MSWiA, a także ABW i AW. Przewiduje się, że wprowadzenie ww. rozwiązań powinno przyczynić się do zwiększenia motywacji do podejmowania służby oraz pozostawania w służbie w CBA.

Proponuje się również w art. 3 projektu, w celu zwiększenia efektywności działań analityczno-informacyjnych Agencji Wywiadu, dodanie jej jako podmiotu uprawnionego do otrzymywania informacji kryminalnych z Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych (KCiK). Do tej pory Agencja Wywiadu była jedyną służbą, która nie mogła bezpośrednio otrzymywać informacji z KCiK.

W ocenie projektodawcy zmiany wprowadzone w ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, a także w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, spowodują konieczność wydania nowych aktów wykonawczych dostosowanych do tych zmian. Oczekiwany zakres zmian obejmie przede wszystkim określenie nowych wzorów dokumentów stosowanych w sprawach objętych

zmienionymi regulacjami ww. ustaw, wynikające z poszerzenia zakresu przedmiotowego przepisów tych ustaw o wykonywanie przez ABW działań w zakresie rozpoznawania, przeciwdziałania i zwalczania przestępstwa szpiegostwa. Wobec powyższego w art. 10 ust. 2 projektu proponuje się zachowanie w mocy dotychczasowych rozporządzeń, do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionych przepisów, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż 24 miesiące od wejścia w życie niniejszej ustawy.

Mając na uwadze powyższe, proponuje się, aby w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw wprowadzić przedstawione wyżej zmiany.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Proponowane zmiany (poza propozycją wprowadzenia dodatków do uposażenia funkcjonariuszy CBA) nie spowodują skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Skutki dla budżetu państwa wynikające z wprowadzenia dodatków do uposażenia funkcjonariuszy CBA obrazuje poniższa tabela.

Wpływ na sektor finansów publicznych

Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]

	Rok 0	Rok 1	Rok 2	Rok 3	Rok 4	Rok 5	Rok 6	Rok 7	Rok 8	Rok 9	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki ogółem	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	44,66
budżet państwa	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	4,060	44,66
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo ogółem	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-44,66
budżet państwa	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-4,060	-44,66
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
-------------------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Kwota wydatków związanych z wprowadzeniem dodatku stołecznego nie została zaplanowana w budżecie w części 56, w ramach środków przeznaczonych na funkcjonowanie Centralnego Biura Antykorupcyjnego na 2023 r., w związku z czym konieczne jest przeznaczenie na ten cel dodatkowych środków z budżetu państwa.

Kwoty wydatków z budżetu państwa zostały obliczone według stanu na dzień 15.12.2022 r. dla 617 funkcjonariuszy pełniących służbę na terenie m. st. Warszawy, przy uwzględnieniu kwoty bazowej w wysokości określonej w ustawie budżetowej na 2023 r.

Warszawa, 24 kwietnia 2023 r.

BAS-WAPEiM-720/23

DS. 1120. 149. 2023

24.04.2023

Pani Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Jarosław Krajewski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zmierza do znowelizowania następujących ustaw:

- z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹ (projektowane zmiany dotyczą przestępstwa szpiegostwa i działalności na rzecz obcego wywiadu, a także zakresu stosowania polskiej ustawy karnej),
- z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin² (pozbawienie prawa do zaopatrzenia emerytalnego osób skazanych za współpracę z obcym wywiadem),
- z dnia 6 lipca 2001 r. o przetwarzaniu informacji kryminalnych³ (Agencja Wywiadu ma stać się podmiotem uprawnionym, w zakresie swoich zadań ustawowych, do otrzymywania informacji kryminalnych z Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych),
- z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu⁴ (upoważnienie do podejmowania przez Szefów Agencji współdziałania z organizacjami międzynarodowymi, upoważnienie Szefa ABW do wydania zgody na udział w działalności obcego wywiadu prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez organ lub służbę innego państwa, modyfikacja zasad odstąpienia od obowiązku

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zmianami.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 1626, ze zmianami.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 2448, ze zmianami.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 557, ze zmianami.

zawiadomienia właściwego prokuratora o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa, regulacja działań operacyjnych, przeprowadzania oceny bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, wdrażania systemów ostrzegania, żądania przedstawienia informacji o systemach informatycznych, blokowania dostępności danych w systemie teleinformatycznym),

- z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym⁵ (wprowadzenie dodatku stołecznego i terenowego),
- z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego⁶ (upoważnienie do podejmowania przez Szefów Agencji współdziałania z organizacjami międzynarodowymi, upoważnienie Szefa SKW do wydania zgody na udział w działalności obcego wywiadu prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez organ lub służbę innego państwa, modyfikacja zasad odstąpienia od obowiązku zawiadomienia właściwego prokuratora o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa),
- z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych⁷ (uwzględnienie zapobiegania, zwalczania i wykrywania przestępstwa szpiegostwa jako przesłanki zarządzenia niejawnego prowadzenie czynności, modyfikacja zasad przekazania przez Szefa ABW Prokuratorowi Generalnemu materiałów zgromadzonych podczas stosowania czynności, niszczenia tych materiałów, okresu stosowania tymczasowego aresztowania),
- z dnia 11 marca 2022 o obronie Ojczyzny⁸ (zakaz fotografowania, filmowania, lub utrwalania wizerunku określonych obiektów i osób bez zezwolenia),
- z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw⁹ (zmiana dotyczy przestępstwa szpiegostwa).

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem określonych przepisów, które mają wejść w życie z dniem 1 października 2023 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Dyrektywa 2002/58/WE¹⁰ przewiduje harmonizację przepisów krajowych wymaganych do zapewnienia równoważnego poziomu ochrony podstawowych praw i wolności, w szczególności prawa do prywatności i poufności, w

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1900, ze zmianami.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1328 i z 2023 r. poz. 347.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 2632.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2305, ze zmianami.

⁹ Dz. U. poz. 2600.

¹⁰ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej, Dz. Urz. UE L 201 z 31.7.2002, s. 37).

odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w sektorze łączności elektronicznej. Przewiduje m.in. poufność komunikacji (art. 5), obowiązek usunięcia danych o ruchu dotyczących abonentów i użytkowników (art. 6). Zgodnie z art. 1 ust. 3 dyrektywy 2002/58/WE nie ma ona zastosowania do działalności dotyczącej bezpieczeństwa publicznego, obronności, bezpieczeństwa państwa i działalności państwa w dziedzinie prawa karnego.

Dyrektywa 2016/680¹¹ ustanawia przepisy o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom. Nie ma ona jednak zastosowania do przetwarzania danych osobowych w ramach działalności nieobjętej zakresem prawa Unii (art. 2 ust. 3 dyrektywy 2016/680). W świetle motywu (14) preambuły tej dyrektywy oznacza to m.in., że czynności w zakresie bezpieczeństwa narodowego, czynności agencji lub jednostek zajmujących się bezpieczeństwem narodowym nie należy uznawać za czynności wchodzące w zakres dyrektywy 2016/680.

Zgodnie z orzecznictwem TSUE, odpowiedzialność za ochronę bezpieczeństwa narodowego obejmuje interes w ochronie podstawowych funkcji państwa i podstawowych interesów społeczeństwa, a także zapobieganie i ściganie działalności mogącej poważnie zdestabilizować podstawowe struktury konstytucyjne, polityczne lub społeczne kraju, w szczególności bezpośrednio zagrożić społeczeństwu, ludności lub państwu jako takiemu¹².

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

W odniesieniu do obowiązującego art. 130 KK wskazuje się, że chroni on dobra prawne elementarne dla bytu państwa polskiego, dla jego bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego, jak również jego interesów wewnętrznych i zewnętrznych¹³, także że ochronie prawnokarnej podlegają elementy istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego, jak: niepodległość, integralność terytorialna, konstytucyjny urząd, konstytucyjne organy RP, podstawy bezpieczeństwa i obronności RP, moc obronna RP oraz inne, które mogą być przedmiotem zainteresowania obcego wywiadu, a których przekazanie wiadomości może wyrządzić szkodę RP¹⁴. Uwagi te można odnieść również do projektowanego art. 130 KK. Tak więc w zakresie, w jakim projekt dotyczy

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, s. 89).

¹² Sprawy połączone C-511/18, C-512/18 i C-520/18, ECLI:EU:C:2020:791, pkt. 135.

¹³ M. Królikowski, R. Zawłocki (red.), Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz do artykułów 117–221. Tom I. Wyd. 5, Warszawa 2023.

¹⁴ R.A. Stefański (red.), Kodeks karny. Komentarz. Wyd. 6, Warszawa 2023.

działań służb mających na celu ochronę tak rozumianego bezpieczeństwa narodowego, zachodzą okoliczności wskazane w art. 1 ust. 3 dyrektywy 2002/58/WE oraz art. 2 ust. 3 dyrektywy 2016/680. Obie dyrektywy nie znajdują więc zastosowania do materii stanowiącej przedmiot projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Marek Jaśkowski

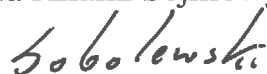
ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 24 kwietnia 2023 r.

BAS-WAPEiM-721/23

DS. 1120.149.2023(2)
24.04.2023

Pani Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Jarosław Krajewski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt zmierza do znowelizowania następujących ustaw:

- z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹ (projektowane zmiany dotyczą przestępstwa szpiegostwa i działalności na rzecz obcego wywiadu, a także zakresu stosowania polskiej ustawy karnej),
- z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin² (pozbawienie prawa do zaopatrzenia emerytalnego osób skazanych za współpracę z obcym wywiadem),
- z dnia 6 lipca 2001 r. o przetwarzaniu informacji kryminalnych³ (Agencja Wywiadu ma stać się podmiotem uprawnionym, w zakresie swoich zadań ustawowych, do otrzymywania informacji kryminalnych z Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych),
- z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu⁴ (upoważnienie do podejmowania przez Szefów Agencji współdziałania z organizacjami międzynarodowymi, upoważnienie Szefa ABW do wydania zgody na udział w działalności obcego wywiadu prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez organ lub służbę innego państwa, modyfikacja zasad odstąpienia od obowiązku zawiadomienia właściwego prokuratora o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa, regulacja działań operacyjnych, przeprowadzania oceny bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, wdrażania systemów

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zmianami.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 1626, ze zmianami.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 2448, ze zmianami.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 557, ze zmianami.

ostrzegania, żądania przedstawienia informacji o systemach informatycznych, blokowania dostępności danych w systemie teleinformatycznym),

- z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym⁵ (wprowadzenie dodatku stołecznego i terenowego),
- z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego⁶ (upoważnienie do podejmowania przez Szefów Agencji współdziałania z organizacjami międzynarodowymi, upoważnienie Szefa SKW do wydania zgody na udział w działalności obcego wywiadu prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez organ lub służbę innego państwa, modyfikacja zasad odstąpienia od obowiązku zawiadomienia właściwego prokuratora o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa),
- z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych⁷ (uwzględnienie zapobiegania, zwalczania i wykrywania przestępstwa szpiegostwa jako przesłanki zarządzenia niejawnego prowadzenie czynności, modyfikacja zasad przekazania przez Szefa ABW Prokuratorowi Generalnemu materiałów zgromadzonych podczas stosowania czynności, niszczenia tych materiałów, okresu stosowania tymczasowego aresztowania),
- z dnia 11 marca 2022 o obronie Ojczyzny⁸ (zakaz fotografowania, filmowania, lub utrwalania wizerunku określonych obiektów i osób bez zezwolenia),
- z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw⁹ (zmiana dotycząca przestępstwa szpiegostwa).

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Projekt nie jest więc projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Marek Jaśkowski

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1900, ze zmianami.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1328 i z 2023 r. poz. 347.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 2632.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2305, ze zmianami.

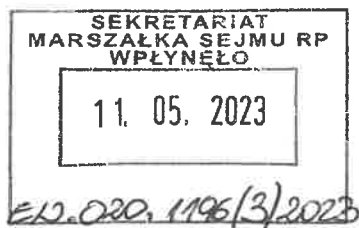
⁹ Dz. U. poz. 2600.

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, dnia 11 maja 2023 r.

**Jarosław Krajewski
Poseł na Sejm RP**

**Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 maja 2023 r., jako reprezentant wnioskodawców poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw przekazuję w załączeniu założenia projektu podstawowego aktu wykonawczego do ww. projektu ustawy.

z wyrazami szacunku

Jarosław Krajewski

Jarosław Krajewski

Poseł na Sejm RP

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP-ŁP.020.85.10.023

Data wpływu 12.05.2023

**Założenia projektu podstawowego aktu wykonawczego
do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych
innych ustaw**

W związku z art. 8 pkt 1 projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny i oraz niektórych innych ustaw zmianie ulegnie ustawa o obronie Ojczyzny. W art. 616a ust. 6 ww. ustawy wprowadza się zmiany, które obligują Ministra Obrony Narodowej do określenia w drodze rozporządzenia wzoru znaku zakazu fotografowania oraz sposobu jego uwidocznienia, utrwalenia i rozmieszczenia w lub na obiektach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mając na uwadze zapewnienie jednoznaczności, widoczności i czytelności zakazu w lub na obiekcie.

Należy dodać, że wskazane rozporządzenie jest rozporządzeniem technicznym i będzie określało wzór i sposób rozmieszczenia ww. znaku zakazu fotografowania.

Wydając rozporządzenie Minister Obrony Narodowej powinien wziąć pod uwagę potrzebę:

- opracowania jednolitego oznaczenia zakazu fotografowania,
- określenia sposób uwidocznienia znaku, który zapewni powszechną identyfikację ww. znaku,
- określenie sposobu uwidocznienia znaku, który zapewni jednoznaczność w odbiorze uwidocznionego znaku zakazu fotografowania.

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że rozporządzenie, o którym mowa, nie odnosi się do lokalizacji, które będą oznaczane znakiem zakazu fotografowania. Ten zakaz będzie obowiązywał zgodnie z art. 616a ust. 4, który mówi:

„O oznaczeniu obiektu szczególnie ważnego dla bezpieczeństwa lub obronności państwa znakiem zakazu fotografowania decyduje organ, który wnioskował o uznanie obiektu za szczególnie ważny dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, uwzględniając zagrożenia dla bezpieczeństwa obiektu oraz jego kategorię. Informację o oznaczeniu obiektu organ ten przekazuje niezwłocznie Ministrowi Obrony Narodowej oraz podmiotowi władającemu obiektem”.

Rozporządzenie szefa MON będzie odnosić się do wyglądu znaku zakazu fotografowania oraz określi sposób jego eksponowania.